

Brüsszel, 2025. április 24.
(OR. en)

8225/25

COMPET 279
MI 236
IND 118
ENER 106
ENV 271
CONSOM 70

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma: 2025. április 16.
Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

Biz. dok. sz.: COM(2025) 187 final

Tárgy: A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE
A fenntartható termékek környezettudatos tervezésére és az
energiacímkezésre vonatkozó munkaterv a 2025–2030-as időszakra

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 187 final.

Melléklet: COM(2025) 187 final

Brüsszel, 2025.4.16.
COM(2025) 187 final

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

**A fenntartható termékek környezettudatos tervezésére és az energiacímkzésre
vonatkozó munkaterv a 2025–2030-as időszakra**

{SWD(2025) 112 final}

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A fenntartható termékek környezettudatos tervezésére és az energiacímkezésre vonatkozó munkaterv a 2025–2030-as időszakra

1. BEVEZETÉS

1.1. A fenntartható termékek egységes piaca

A környezettudatos tervezési követelmények megállapításának jogi keretét **a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet (a továbbiakban: ESPR)**⁽¹⁾ biztosítja. **Az energiacímkezés keretének meghatározásáról szóló rendelettel (a továbbiakban: ELFR)** együtt megkönnyíti a fogyasztók döntéseit, és elősegíti a fenntarthatóbb és energiahatékonyabb termékek elterjedését. Ez a közlemény kijelöli azokat a termékeket, amelyeket az ESPR és az ELFR keretében 2030-ig elvégzendő munka során prioritásként kell kezelni.

Az egységes piacon alkalmazandó harmonizált környezettudatos tervezési követelmények meghatározása elősegíti a fenntartható termékek, termelés és fogyasztás elterjedését. Az érdekelt felek támogatják ezt a kezdeményezést, mivel csökkenti a megfelelési költségeket, egyszerűsíti a rendszert, és lehetővé teszi a gyártók és a fogyasztók számára, hogy kiaknázzák a 450 millió fogyasztóval rendelkező piac által biztosított méretgazdaságosság előnyeit. Ez ösztönzi a beruházásokat és az innovációt, növelve a fenntartható termékek iránti keresletet, ami előmozdítja az uniós gyártók versenyképességét, és a fenntarthatóság szempontjait előtérbe helyező döntéseket vált ki az értéklánc egészében. A globális értékláncok fenntarthatóságának növelésére kiváló lehetőséget teremthet a termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalára vonatkozó – mind az uniós, mind a nem uniós vállalatokra alkalmazandó – ambiciózus küszöbértékek meghatározása. Emellett ösztönzők segíthetik a fenntartható termékek népszerűsítését, és biztosíthatják azok megfizethetőségét valamennyi fogyasztó számára.

A környezettudatos tervezési követelmények hatékonyan csökkentik a termékek és az energiafogyasztás környezeti, energetikai és éghajlati hatásait, és javítják a körforgásos jelleget. Azáltal, hogy több információt nyújtanak a termékek fenntarthatóságáról, a követelmények segítik a fogyasztókat abban, hogy megalapozottabb vásárlási döntéseket hozzanak, valamint gazdasági hasznot eredményeznek a fenntarthatóbb termékek gyártói számára. A fogyasztási cikkek javíthatóságára vonatkozó környezettudatos tervezési követelmények kidolgozása a fogyasztók javításához való – az áruk javításának előmozdításáról szóló (EU) 2024/1799 irányelv által megállapított – jogának kiterjesztése szempontjából is releváns ⁽²⁾. Ennek eredményeként a

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1781 rendelete (2024. június 13.) a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási keretének létrehozásáról.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1799 irányelve (2024. június 13.) az áruk javítását előmozdító közös szabályok meghatározásáról, továbbá az (EU) 2017/2394 rendelet, valamint az (EU) 2019/771 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg), HL L, 2024/1799, 2024.7.10., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1799/oj>.

környezettudatos tervezési követelmények hozzájárulnak a környezetvédelemmel, az energiával, az éghajlatváltozással, a fogyasztóvédelemmel, a versenyképességgel, a rezilienciával és az egységes piaccal kapcsolatos főbb uniós szakpolitikai célokhoz.

Ez a munkaterv a közelmúltban elfogadott versenyképességi iránytű ⁽³⁾ céljaihoz is hozzá fog járulni azáltal, hogy segíti az innovációs szakadék megszüntetését, valamint a versenyképességnek, a dekarbonizációnak és az EU gazdasági biztonságának javítását. Emellett támogathatja a fenntartható és körforgásos termékek vezető piacainak kialakítását, összhangban a közelmúltbeli tisztaiipar-megállapodással⁽⁴⁾ és az acél- és fémipari cselekvési tervvel⁽⁵⁾. A Bizottság e kezdeményezés kiegészítéseként egy-egy kapcsolódó, a körforgásos gazdaságról, illetve az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály közzétételét tervezi.

Az ESPR kulcsfontosságú hozzájárulást jelent a tisztaiipar-megállapodás azon célkitűzéséhez, hogy 2030-ra az EU világelsővé váljon a körforgásos gazdaság terén. A körforgásos gazdaságról szóló, küszöbön álló jogszabály által kiegészített ESPR szerinti termékkövetelmények elfogadásának központi szerepe lesz abban, hogy gazdaságaink körforgásosabbá váljanak azáltal, hogy kialakulnak a fenntartható és körforgásos termékek vezető piacai, megvalósul az értékes és ritka anyagokat tartalmazó termékek hatékony módon és – mielőtt azok hulladékká válnának – a lehető leghosszabb ideig történő újrafelhasználása, valamint érvényesülnek a javíthatóságot, az újrafeldolgozhatóságot és az újrafeldolgozott tartalmat előmozdító kritériumok. Összefoglalva, az ESPR jelentősen elő fogja mozdítani a tiszta, dekarbonizált és erőforrás-hatékony uniós gazdaság kialakítására irányuló célkitűzésünket.

1.2. Hozzájárulás az egyszerűsítésre és a terhek csökkentésére irányuló célokhoz

Ez a munkaterv az első, amelynek révén az ESPR kiterjesztett hatálya meghatározott termékek esetében érvényesül. Célja, hogy egyensúlyt teremtsen az ESPR várható kedvező környezeti hatásai, potenciális eredményessége és a szabályozás egyszerűsítésének szükségessége között. Az ESPR számos rendelkezése kifejezetten előírja, hogy a Bizottság a környezettudatos tervezésre (többek között a jelentéstételre) vonatkozó szabályok meghatározásakor ne rőjon aránytalan adminisztratív terhet a vállalkozásokra, különösen a kkv-kra⁽⁶⁾.

Az egyszerűsítés az ESPR egyik fő célkitűzése. Azáltal, hogy a termékek fenntarthatóságára vonatkozóan uniós szinten valamennyi tagállamban alkalmazandó harmonizált követelményeket határoz meg, elhárítja a kereskedelmi akadályokat, és egyenlő versenyfeltételeket biztosít az európai egységes piacon működő vagy oda exportáló vállalkozások számára, csökkentve ezzel adminisztratív terheiket.

A munkaterv meghatározza az ESPR teljes szabályozási potenciáljának a tagállami hatóságokkal partnerségben történő kiaknázásához szükséges tapasztalatok összegyűjtéséhez és kapacitások kiépítéséhez szükséges fő prioritások első csoportját. Ezzel párhuzamosan felmérő tanulmányok

⁽³⁾ COM(2025) 30 final.

⁽⁴⁾ COM(2025) 85 final.

⁽⁵⁾ COM (2025) 125 final.

⁽⁶⁾ Különösen az ESPR 5., 7., 13., 16., 36., 39., 47. és 60. cikke.

végzése, valamint a lehetséges hatások és fejlesztések részletes értékelése útján előkészíti az utat ahhoz, hogy a jövőben még több termékcsoporthoz kiterjeszhető legyen a rendelet hatálya. Ez a megközelítés segít fenntartani az új szabályozási intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettségvállalásokat, csökkenti a késedelmek kockázatát, és stabil üzleti környezetet teremt.

A tapasztalatszerzés módszertani szempontokat is magában foglal, különösen a szén-dioxid-elszámolást illetően, ahol a munkaterv végrehajtása hozzá fog járulni a tisztaipar-megállapodásról szóló közleményben fogalt célkitűzéshez, miszerint egyszerűsíteni és harmonizálni kell a szén-dioxid-elszámolási módszereket, komplementaritásban a szintén a tisztaipar-megállapodásban bejelentett önkéntes címkével.

1.3. Kiindulópont: a környezettudatos tervezés és az energiacímkés sikertörténete

Az ESPR a **környezettudatos tervezésre és az energiahatékonysági címkésre vonatkozó jelenlegi uniós keretrendszer keretében két, illetve három évtizede már sikerrel alkalmazott** úttörő megközelítésre épül.

Becslések szerint⁽⁷⁾ a környezettudatos tervezésre és az energiahatékonysági címkésre vonatkozó jelenlegi követelmények **2023-ban 12 %-kal csökkentették a végsőenergia-fogyasztást**. Ez több, mint Belgium és Csehország együttes végsőenergia-fogyasztása, ami **145 millió tonna szén-dioxid-kibocsátás** elkerülésének felel meg az adott évben. 2020-ban a követelmények a becslések szerint **346 000 új álláshelyet** és háztartásonként 182–266 EUR költségmegtakarítást eredményeztek, amely összeg a becslések szerint 2030-ra háztartásonként **473–736 EUR-ra** emelkedik. A vállalkozások is jól jártak: **a fogyasztók 93 %-a felismeri az energiacímkét** a címkézett termékek vásárlásakor, a beszállítók és kiskereskedők pedig a nagyobb teljesítményű termékek iránti kereslet növekedését tapasztalják (segítve a fogyasztókat abban, hogy ne csupán a termék árát vegyék figyelembe). Végezetül, ez a keret világszerte előmozdította az energiahatékonyabb termelési szerkezetek kialakulását, és számos harmadik országot is arra ösztönöz, hogy hasonló jogszabályokat vezessen be.

Az ESPR célja, hogy szélesebb körben is megismételje ezt a sikert, miközben fenntartja az energiacímkés kerettel kialakított szoros szinergiákat. Az ESPR lehetővé teszi, hogy a termékek sokkal szélesebb körre vonatkozóan határozzanak meg környezettudatos tervezési követelményeket⁽⁸⁾. A követelmények két szempontra vonatkozhatnak: *termékteljesítmény* (pl. tartósság, pótalkatrészek rendelkezésre állása, az újrafeldolgozott tartalom minimálisan előírt szintje) és/vagy *termékinformációk* (pl. a termék fő jellemzői, szén-/környezeti lábnyoma). A termékinformációk elsősorban a digitális termékútleveleken keresztül, az energiacímkével ellátott termékek esetében pedig az energiacímke-köteles termékek európai nyilvántartásán (EPREL) keresztül érhetők el. A környezettudatos tervezési követelményeket felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén határozzák meg, egyes termékekre vagy horizontálisan hasonló termékek

⁽⁷⁾ 2024 Ecodesign Impact Accounting (A környezettudatos tervezés hatását áttekintő számviteli jelentés, 2024), <https://europa.eu/THcmy4>.

⁽⁸⁾ Az ESPR 1. cikkének (2) bekezdése.

csoportjaira vonatkozóan. A környezettudatos tervezési követelmények kidolgozása során a Bizottság különös figyelmet fog fordítani a kkv-k, különösen a mikroállalkozások és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalkozások igényeire, és az ESPR 22. cikkével összhangban testre szabott támogatást fog nyújtani.

2. A 2025–2030-AS MUNKATERVBEN ELSŐBBSÉGET ÉLVEZŐ TERMÉKEK

2.1. Jogi követelmények

Az ESPR meghatározza a termékek rangsorolásának kritériumait, és azokat legalább három évre szóló munkatervekbe foglalja. A munkatervbe való felvételnek azon a lehetőségen kell alapulnia, hogy a termék hozzájárulhat az EU éghajlat-politikai, környezetvédelmi és energiahatékonysági célkitűzéseikhez. Figyelembe kell vennie olyan tényezőket is, mint az uniós jog bármely hiányossága, a termékteljesítmény tartománya, az értékesítési és kereskedelmi volumen, az értéklánc egészére gyakorolt hatások, valamint a meglévő követelmények felülvizsgálatának szükségessége.

Az első munkaterv prioritásait maga a rendelet (18. cikk) határozta meg: vas- és acél; alumínium; textíliák, különösen a ruházat és a lábbeli; bútorok, beleértve a matracokat; gumibroncsok; mosó- és tisztítószeres; festékek; kenőanyagok; vegyi anyagok; energiával kapcsolatos termékek, IKT-termékek és egyéb elektronikus eszközök. A rendelet azonban bizonyos mérlegelési jogkört biztosít a Bizottság számára arra vonatkozóan, hogy e termékek némelyikét elhagyja vagy új termékekkel egészítse ki, amennyiben ezt megindokolja.

Az ESPR munkaterve tartalmazza azon termékek listáját is, amelyekre **az energiacímkézés keretének meghatározásáról szóló rendelet**⁽⁹⁾ összhangban kiemelt figyelmet kell fordítani az energiacímkézés tekintetében. E rendelet értelmében a régebbi címkéket felül kell vizsgálni és aktualizálni kell, hogy azok tükrözzék a piaci és technológiai fejleményeket.

Annak érdekében, hogy tükrözze a Bizottság és a Parlament megbízatásának időtartamát, és biztosítsa a kiszámíthatóságot a vállalkozások számára, **a Bizottság az ESPR-re és az energiahatékonysági címkézésre vonatkozó öt éves munkatervre tesz javaslatot (2025-től 2030-ig), három év elteltével (2028-ban) végzendő félideős felülvizsgálattal.**

2.2. Tényeken alapuló, inkluzív és átlátható folyamat a kiszámítható eredmények érdekében

A kiemelt fontosságú termékek kiválasztását alapos technikai elemzés⁽¹⁰⁾ támasztja alá, amely kiterjedt konzultációs folyamatot is magában foglal az érdekelt felek, köztük a tagállamok bevonásával.

⁽⁹⁾ (EU) 2017/1369 rendelet az energiacímkézés keretének meghatározásáról és a 2010/30/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről.

⁽¹⁰⁾ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138903>.

E folyamat keretében 2023-ban széles körű nyilvános konzultációra⁽¹¹⁾, valamint a munkaterv tervezetének a **környezettudatos tervezéssel foglalkozó konzultációs fórum 2025. február 19-i** első ülésén történő ismertetésére és megvitatására is sor került. **Az ülésen több mint 200 fő vett részt** (a helyszínen és online), akik különböző ipari ágazatokat, tudományos szakembereket, nem kormányzati szervezeteket és nemzetközi partnereket, valamint a tagállamokat és az EGT-országokat képviselték⁽¹²⁾. A munkaterv véglegesítésekor alaposan megvizsgálták a konzultáció során kapott visszajelzéseket.

Az előző szakaszban ismertetett előkészítő folyamatot követően az első munkaterv **négy végterméket, két köztes terméket és két horizontális követelményeket meghatározó jogi aktust fog tartalmazni**, valamint a környezettudatos tervezésre és az energiacímkezésre vonatkozó legutóbbi munkaterv alapján elkészített és áthozott jelentős munkák listáját⁽¹³⁾.

2.2.1. A munkatervbe felveendő új termékek

Termék/Intézkedés	JRC-rangsorolás	Az érdekelt felek véleménye	A piac mérete (EU)	Fejlesztési potenciál	Az elfogadás indikatív ütemterve
Késztermékek					
Textíliák/kiegészítők	1.	Magas támogatottság	78 milliárd EUR (az összes textil és lábbeli piaci forgalmát kitevő 142 milliárd EUR-ból, 2019)	Nagy fejlesztési potenciál áll fenn a termékek élettartamának meghosszabbítása, az anyaghatékonyság javítása, valamint a vízre, a hulladékkezelésre, az éghajlatváltozásra és az energiafogyasztásra gyakorolt hatások csökkentése terén. Az ESPR szerinti tájékoztatási követelmények szinergiában fognak működni a textiltermékek címkézéséről szóló rendelettel, amely jelenleg felülvizsgálat alatt áll.	2027
Bútorok	2.	Támogatott	140 milliárd EUR (2021)	Nagy fejlesztési potenciál áll fenn az erőforrás-felhasználás egyes aspektusainak javítása terén a termelés és az anyagellátás	2028

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13682-New-product-priorities-for-Ecodesign-for-Sustainable-Products/public-consultation_hu.

⁽¹²⁾ Emellett az **ESPR tagállami szakértői csoportja** 2025. február 21-én ülésezett, hogy konkrét véleményeket ismerjen meg a tagállamok és az EGT-országok részéről. Lásd a kapcsolódó dokumentumokat itt: <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/meetings/consult?lang=hu&meetingId=59861&fromExpertGroups=3969>.

⁽¹³⁾ https://energy.ec.europa.eu/publications/ecodesign-and-energy-labelling-working-plan-2022-2024_hu.

				hatásain keresztül, amelyek ugyanakkor gyakran fokozzák a környezeti hatások különböző kategóriáit (pl. éghajlatváltozás, savasodás, eutrofizáció) és a hulladékkeletkezést. Más kategóriákra, például a levegőre, a talajra és a biológiai sokféleségre gyakorolt pozitív hatás.	
Gumiabroncsok	3.	Magas támogatottság	45 milliárd EUR (2021)	Bár más uniós jogszabályok (többek között a gumiabroncsok címkézéséről szóló (EU) 2020/740 rendelet) már szabályozzák, lehetséges az újrafeldolgozhatóság és az újrafeldolgozott tartalom javítása, valamint az elhasznált gumiabroncsok hulladékgazdálkodásával kapcsolatos kockázatok csökkentése.	2027
Matracok	4.	Magas támogatottság	10 milliárd EUR (2022)	Nagy fejlesztési potenciál áll fenn a hulladékkeletkezés, az élettartam meghosszabbítása és az anyaghatékonyság javítása terén.	2029
Köztes termékek					
Vas és acél	1.	Magas támogatottság	152 milliárd EUR (2023)	Nagy fejlesztési potenciál áll fenn az éghajlatváltozásra, az energiafogyasztásra, a vízre és a levegőre gyakorolt hatások javítása, valamint az EU rezilienciájának, stratégiai autonómiájának és technológiai innovációjának fokozása terén. Az ESPR szerinti intézkedések kiegészítik a tisztaipar-megállapodásban bejelentett zöldacél-címkét, valamint az acéltermékekre és -termelésre vonatkozó meglévő környezetvédelmi és éghajlatpolitikai intézkedéseket, például az ETS-t és a CBAM-et.	2026
Alumínium	4.	Támogatott	40 milliárd EUR (2019)	Lehetőségek az éghajlatváltozásra, az energiafogyasztásra, a levegőre, a vízre, a biológiai sokféleségre, a talajszennyezésre és a nyersanyagokra gyakorolt hatások javítására. A másodlagos nyersanyagok gyártásba történő bevonásával akár 11-szeres csökkentés is elérhető az érintett	2027

				üvegházhatásúgáz-kibocsátások terén. Az alumínium azon fémek közé tartozik, amelyek a legnagyobb potenciállal rendelkeznek az újrafeldolgozhatóság és az EU ellátási rezilienciájának növelése szempontjából. Az ESPR szerinti intézkedések várhatóan kiegészítik az alumíniumtermékekre és -gyártásra vonatkozó meglévő környezetvédelmi és éghajlatpolitikai intézkedéseket, például az ETS-t és a CBAM-et.	
Horizontális követelmények					
Javíthatóság (beleértve a javíthatósági pontszámot is)	Tárgy alan	Magas támogatottság	Tárgy talan	Nagy fejlesztési potenciál áll fenn; az intézkedés hatókörétől és az erőforrás-felhasználás hatókörétől függően a (kritikus) nyersanyagok fokozott körforgásos jellegét, az éghajlatváltozást és a tartósságra (megbízhatóságra) vonatkozó célzott követelményeket is be lehetne építeni. Az előkészítő vizsgálat során pontosítandó alkalmazási kör olyan termékekre is kiterjedhetne, mint a fogyasztói elektronikai cikkek és a kisméretű háztartási készülékek.	2027
Elektromos és elektronikai berendezések újrafeldolgozott tartalma és újrafeldolgozhatósága	Tárgy alan	Támogatott	Tárgy talan	Nagy fejlesztési potenciál áll fenn az intézkedés pontos hatókörétől és az erőforrás-felhasználás hatókörétől függően a (kritikus) nyersanyagok fokozott körforgásos jellege, az éghajlatváltozás és a hulladékkeletkezés megelőzése terén.	2029

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT-termékek) a fentiekben nincsenek felsorolva, de szerepelnek az első munkatervben, mivel a két horizontális követelmény kidolgozásakor kerülnek sorra. A következő szakaszban tárgyalt, az energiafogyasztást befolyásoló termékekkel kapcsolatos munka egyes konkrét IKT-termékekre is kiterjed majd.

A környezettudatos tervezési követelmények meghatározásakor figyelembe kell venni a **köztes termékek** sajátos helyzetét. E termékek szabályozása nemcsak a köztes termékek gyártására, hanem az e köztes termékekből készült valamennyi végtermékre is hatással lehet. Ez az érintett piacokra gyakorolt lehetséges hatások gondos értékelését teszi szükségessé, beleértve a

végtermékek piacait is a downstream ágazatokat érintő negatív következmények elkerülése érdekében, különösen azon végtermékek gyártói esetében, amelyek összetevőként szabályozott köztes termékeket tartalmaznak ⁽¹⁴⁾ ⁽¹⁵⁾. Az e kockázat csökkentése érdekében vizsgált lehetőségek közé tartozik, hogy csak **tájékoztatási követelményeket** állapítsanak meg. Gondosan mérlegelni kell azt a lehetőséget is, hogy a megfelelő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatálya kiterjedjen a nagy mennyiségű köztes terméket tartalmazó kiválasztott végtermékekre is. Az elemzés a kapcsolódó ellenőrzési mechanizmusok megbízhatóságát és költségeit is megvizsgálja.

Az egyes konkrét szempontokból hasonló jellemzőkkel rendelkező termékek széles körére érvényes **horizontális követelmények** meghatározása során – amennyiben technikailag lehetséges – a termékszempontok közötti kompromisszumok azonosítása és kezelése érdekében gondosan mérlegelni fogják a horizontális szabályok által esetlegesen érintett termékspecifikus szempontokat is. A környezettudatos tervezésre vonatkozó szabályok meghatározásának ezen új megközelítése fokozatosan, az első esetekkel kapcsolatos tapasztalatokra építve fokozatosan kerül bevezetésre.

2.2.2. *Energiával kapcsolatos termékek*

A jövőben az energiával kapcsolatos termékeket – beleértve a környezettudatos tervezésről szóló irányelv által már szabályozott termékeket is – az ESPR fogja szabályozni. A 2022–2024-es időszakra szóló, környezettudatos tervezésre és energiafogyasztási címkézésre vonatkozó munkaterv 35 termékre terjed ki, és a terv végrehajtása terén elért jelentős eredményeket a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum ismerteti⁽¹⁶⁾. E termékek közül 19 esetében az ESPR 2026. december 31-ig tartó átmeneti időszakot határoz meg⁽¹⁷⁾, amely alatt az intézkedések továbbra is a környezettudatos tervezésről szóló irányelv hatálya alá tartoznak.

⁽¹⁴⁾ Ez magában foglalja az olyan potenciális „szivárgási” hatásokat is, amelyek az érintett köztes termékeket tartalmazó végtermékek azzal a céllal történő behozatalának növekedéséhez vezetnek, hogy kijátsszák azok – csak köztes szinten szabályozott – felhasználását. Jelenleg folyamatban van egy hasonló kockázat értékelésére irányuló tanulmány a CBAM kapcsán.

⁽¹⁵⁾ Például egyes ágazatok – úgymint a védelem és biztonság, az űripar és az orvostechikai eszközök ágazata – gondos értékelést igényelnek annak biztosítása érdekében, hogy a végtermékek teljesítményét ne veszélyeztessék, tekintettel egyedi alkalmazásaikra (összhangban az ESPR (19) preambulumbeközlésével).

⁽¹⁶⁾ [SWD(2025)112].

⁽¹⁷⁾ A 79. cikk ezeket a következőképpen sorolja fel: fotovoltaikus panelek, helyiségfűtő berendezések és kombinált fűtőberendezések, vízmelegítők, szilárd tüzelésű egyedi helyiségfűtő berendezések, légkondicionáló berendezések, beleértve a levegő-levegő típusú hőszivattyúkat és háztartási ventilátorokat, szilárd tüzelésű kazánok, légfűtő és hűtőeszközök, szellőztetőberendezések, porszívók, főzőkészülékek, vízszivattyúk, ipari ventilátorok, keringetőszivattyúk, külső tápegységek, számítógépek, szerverek és adattároló termékek, teljesítménytranszformátorok, professzionális hűtőberendezések és képkalkoló berendezések.

A fennmaradó 16 termék esetében a Bizottság úgy véli, hogy a fejlesztési potenciál elemzése továbbra is aktuális. A legtöbb ilyen termék esetében a Bizottság már megkezdte a szükséges előkészületeket. Ezért a hatékonyság érdekében ez a 16 termék átkerül a 2025–2030-as munkatervbe.

A következő 16 tétel átvitelre kerül, és szerepelni fog az ESPR első munkatervében.

Energiával kapcsolatos termékek	Új termék	Környezettudatos tervezési követelmények	Energiacímke	Indikatív ütemterv
Alacsony hőmérsékletű sugárzók	Igen	Nem	Igen	Elfogadás: 2026
Képernyők	Nem	Igen	Igen	Elfogadás: 2027
Elektromosjármű-töltők	Igen	Pontosítandó	Pontosítandó	Elfogadás: 2028
Háztartási mosogatógépek	Nem	Igen	Igen	Elfogadás: 2026
Háztartási mosógépek és mosó-szárítógépek	Nem	Igen	Igen	Elfogadás: 2026
Professzionális mosodai készülékek	Igen	Igen	Pontosítandó	Elfogadás: 2026
Professzionális mosogatógépek	Igen	Igen	Pontosítandó	Elfogadás: 2026
Elektromos motorok és frekvenciaváltók	Nem	Igen	Nem	Elfogadás: 2028
Hűtőkészülékek (beleértve a háztartási hűtőszekrényeket és fagyasztókat is)	Nem	Igen	Igen	Elfogadás: 2028
Kiskereskedelmi használatra szánt hűtőkészülékek	Nem	Igen	Igen	Elfogadás: 2028
Fényforrások és (csak környezettudatos tervezés esetén) különálló vezérlőegységek	Nem	Igen	Igen	Elfogadás: 2029
Hegesztőberendezések	Nem	Igen	Nem	Elfogadás: 2030 vége
Mobiltelefonok és táblagépek	Nem	Igen	Igen	Elfogadás: 2030 vége
Egyedi helyiségfűtő berendezések	Nem	Igen	Igen	Energiacímke: elfogadás 2026-ban Környezettudatos tervezési követelmények Elfogadás: 2030 közepe
Szárítógépek	Nem	Igen	Igen	Elfogadás: 2030 vége
Készenléti és kikapcsolt üzemmódban fellépő fogyasztás	Nem	Igen	Nem	Elfogadás: 2030 vége

2.2.3. *Az első munkatervben nem szereplő termékek*

A fent említett értékelési módszertan, a rendelkezésre álló erőforrások és az alábbi indokolások alapján az ESPR 18. cikkében felsorolt alábbi termékek nem szerepelnek az első ESPR-munkatervben. Javasoljuk azonban az e listán szereplő néhány termékkel kapcsolatos munka megkezdését tanulmányok készítésével, majd három év elteltével félidős felülvizsgálat végzését a helyzet újraértékelésére.

A **mosó- és tisztítószer**ek, **festékek** és **kenőanyagok** esetében a JRC új termékprioritásokról szóló tanulmánya azt mutatja, hogy ezeknek a termékcsoporthoz képest kisebb hatásuk van, és kisebb fejlesztési potenciállal rendelkeznek, mint az e munkatervben kiválasztott végtermékek. A nyilvános konzultáció is azt mutatta ki, hogy e termékek támogatottsága viszonylag alacsonyabb, mint az e munkatervben kiemelt végtermékeké.

A **lábbelik** az eltérő anyagfelhasználás, termékfunktionalitás és ellátási láncok miatt a textiltermékektől külön termék kategóriába tartoznak. Emellett kisebb a hatásuk, mint a kiemelt végtermékek listáján szereplő termékeknek. Tekintettel azonban e hatások jelentőségére és arra, hogy a környezettudatos tervezési követelményeket adott esetben figyelembe veszik majd a lábbelikre vonatkozó, a hulladékokról szóló keretirányelv által előírt kiterjesztett gyártói felelősségi díjak ökomodulációja tekintetében, e munkaterv végrehajtása során tanulmány készítésére kerül sor. A 2027 végére elkészülő tanulmány értékelné fogja a lábbelik környezeti fenntarthatóságának javítására irányuló lehetőségeket az ESPR alapján.

A „**vegyi anyagok**” termékcsoporthoz a JRC tanulmányában kiemelkedő rangsorolást kapott a magas hatások és a jelentős fejlesztési potenciál szempontjából. A nyilvános konzultáció is támogatta a vegyi anyagok felvételét a jegyzékbe, azonban a termékek nagyon összetett csoportjáról van szó, amelyeket a JRC nagy mennyiségű szerves és szervetlen vegyi anyagra összpontosító tanulmánya köztes terméként értékelt. A vegyi anyagok termékcsoporthoz általában véve sokkal kiterjedtebb, és más szegmensekkel, például a petrokémiai termékekkel, a polimerekkel, a speciális vegyi anyagokkal és a műanyagokkal is átfedésben van. Tekintettel erre a komplexitásra, a Bizottság 2025 végéig tanulmány elkészítésére ad megbízást annak érdekében, hogy pontosabban meghatározzák a potenciális vegyi anyagok körét, valamint az ESPR szerinti jövőbeli felhatalmazáson alapuló jogi aktus(ok) által szabályozandó, a termék szempontok javítására irányuló lehetséges kiemelt területeket azokra a vegyi anyagokra vonatkozóan (beleértve a polimereket és a műanyagokat is), amelyeket figyelembe kell venni a felülvizsgálatba vagy a következő munkatervbe való felvétel céljából.

Az ESPR 5. cikkének (6) bekezdésével összhangban a Bizottság bármikor megállapíthat környezettudatos tervezési követelményeket a munkatervben nem szereplő termékcsoporthoz is. Például az **elektromos kapcsolóberendezések** esetében a Bizottság szorosan

nyomon fogja követni a fluortartalmú üvegházhatású gázokról szóló (EU) 2024/573 rendelet⁽¹⁸⁾ szerinti fejleményeket, mielőtt fontolóra venné a környezettudatos tervezési követelmények meghatározását.

3. KULCSFONTOSÁGÚ TÉNYEZŐK

3.1. Nemzetközi dimenzió – a folyamat valamennyi szakaszában

Az ESPR jövőbeli szabályai jelentős nemzetközi következményekkel járhatnak, mivel az uniós piacon forgalomba hozott valamennyi árunak – beleértve az importárakat is – meg kell felelnie az új szabványoknak (mint a környezettudatos tervezésről szóló irányelv esetében). Ezért fontos, hogy a környezettudatos tervezési követelmények kidolgozása részletes értékelésen és a harmadik országokra gyakorolt hatások megértésén alapuljon.

A Bizottság az előkészítő tanulmányok és a hatásvizsgálatok során biztosítani fogja a nemzetközi dimenziók arányos, szisztematikus és magas színvonalú értékelését annak érdekében, hogy a harmadik országbeli gazdasági szereplőkre gyakorolt hatásokat kellő időben felismerjék, azok arányosak legyenek, és a Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásaival⁽¹⁹⁾ összhangban álljanak. Ezzel kapcsolatban az időben történő kommunikáció és tájékoztatás elengedhetetlen lesz az uniós partnerországokkal való együttműködéshez és megbeszélésekhez, nevezetesen az uniós küldöttségeken keresztül. Erre épülnek majd azok a tervezett és előkészítés alatt álló intézkedések, amely célja az uniós partnerek támogatása a fokozott környezettudatos tervezési követelmények teljesítésében.

3.2. Információk az értéklánc valamennyi szakaszáról: a digitális termékútlevel

Az ESPR egyik kulcsfontosságú pillére a **digitális termékútlevel**. Minden olyan termék, amelyre vonatkozóan környezettudatos tervezési intézkedéseket fogadnak el, digitális termékútlevellel fog rendelkezni, kivéve, ha létezik olyan alternatív digitális rendszer, amely egyenértékű információkat nyújt, például az energiacímkével ellátott, energiával kapcsolatos termékek EPREL-adatbázisa²⁰. Ez nyílt, nem védett nemzetközi szabványok és a szükséges ismeret elve alapján megnyitja az adatokhoz való hozzáférést a vállalkozások, a fogyasztók és a hatóságok számára. A szabványosítási folyamatot a Bizottság kezdeményezte az adathordozókra, az infrastruktúrára és az adatok interoperabilitására vonatkozó szabályok megállapítása érdekében, amelyek a termékútlevel-rendszer fejlesztéséhez szükségesek. A digitális termékútlevelben összegyűjtendő és rendelkezésre bocsátandó információkat az ESPR szerinti,

⁽¹⁸⁾ HL L 2024/573., 2024.2.29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj>.

⁽¹⁹⁾ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_hu.

⁽²⁰⁾ Energiacímke-köteles termékek európai nyilvántartása.

termékspecifikus felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban és adott esetben más jogszabályokban kell meghatározni. A digitális termékútleveél a termék forgalomba hozatalát követően biztosítani fogja a nyomkövethetőséget az értéklánc mentén. Ez fellendítheti a nyomkövethetőségi megoldások önkéntes alkalmazását, ami ösztönözni fogja a piac fejlődését és előmozdítja a fenntartható kereskedelmet az EU határain túl. A termék anyagösszetételére és az aggodalomra okot adó anyagokra vonatkozó információkat, valamint a termék biztonságos használatára, újrafeldolgozására és ártalmatlanítására vonatkozó információkat is fel kell majd tüntetni. Ez **megkönnyíti a termékek életciklusának végponttól végpontig történő kezelését.**

3.3. A tudatos fogyasztói magatartás megerősítése: egyértelmű és informatív címkék

Az ESPR nagy hangsúlyt fektet a termékinformációkra. A tájékoztatási követelményekre azért van szükség, hogy azok segítsék a fogyasztókat a megalapozott döntések meghozatalában, és ösztönözzék az olyan magatartásbeli változásokat, amelyek révén az ESPR a környezeti fenntarthatósági előnyök tekintetében olyan hatást fejthet ki, amely nagyban meghaladja a kizárólag a minimális teljesítmény szabályozásával elérhető szintet. Ezt egyértelműen igazolja a jelenlegi **energiacímke**, amelyet a fogyasztók nagyra értékelnek, mivel vásárlási döntéseik támogatásához alapos és megbízható információkat nyújt. Széles körben elismerik és használják, egyre gyakrabban a címkéről az EPREL adatbázisra mutató QR-linkek révén is; az adatbázis közel kétfélmillió, több mint 3 000 ellenőrzött beszállító által regisztrált modellt tartalmaz.

Az energiacímke továbbra is alapértelmezett lehetőség marad az energiával kapcsolatos releváns termékek esetében, kivéve, ha gondos értékelést követően megállapítást nyer, hogy nem képes a fogyasztók számára a legrelevánsabb tájékoztatást nyújtani.

Az egyéb érintett termékek esetében az információkat általában a digitális termékútleveélben kell megadni. Egyes termékek **ESPR-címkét** és/vagy külön uniós jogszabályok — például a textiltermékek címkézéséről szóló, jelenleg felülvizsgálat alatt álló rendelet – által előírt egyéb címkéket is viselhetnek. Ezek a címkék egyértelmű és megbízható információkat fognak nyújtani a releváns termékjellemzőkkel vagy teljesítménnyel, például a szénlábnyommal, a vízfogyasztással, a tartóssággal, a javíthatósággal vagy az újrafeldolgozhatósággal kapcsolatban. Emellett a fogyasztók zöld átállásban való szerepvállalásának növeléséről szóló irányelv⁽²¹⁾ értelmében a Bizottság létrehozza a tartósságra vonatkozó kereskedelmi jótállás harmonizált címkéjét. Ez egy új termékcímke lesz a termékek tartósságát népszerűsíteni kívánó gyártók és a hosszabb élettartamú termékek iránt érdeklődő fogyasztók számára.

3.4. Vezető piacok kialakítása: zöld közbeszerzés

Az ESPR lehetővé teszi, hogy eseti végrehajtási jogi aktusok útján kötelező minimumkövetelményeket határozzanak meg a közbeszerzésre vonatkozóan, amennyiben az

(²¹) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/825 irányelve (2024. február 28.) a 2005/29/EK és a 2011/83/EU irányelv módosításáról, a fogyasztók zöld átállásban való szerepvállalásának a tisztességtelen gyakorlatokkal szembeni hatékonyabb védelem és a hatékonyabb tájékoztatás révén történő növelése tekintetében.

ESPR felhatalmazáson alapuló jogi aktusai által szabályozott termékek relevánsak a közbeszerzők számára, és gazdaságilag megvalósítható számukra a környezeti szempontból legjobb fenntartható termékek vásárlása. Ezen intézkedések célja a vezető piacok létrehozásának előmozdítása, a beruházások ösztönzése és az uniós ipar versenyképességének javítása a tisztáipar-megállapodás célkitűzéseivel összhangban. A Bizottság meg fogja vizsgálni a munkatervben prioritásként kezelt termékekre vonatkozó közbeszerzési minimumkövetelmények meghatározásának lehetőségét, és ezzel egyidőben értékeli a termékekre vonatkozó egyedi környezettudatos tervezési követelményeket is.

Annak ellenére, hogy két különálló jogi aktusról van szó, a környezettudatos tervezési követelményeket meghatározó, felhatalmazáson alapuló jogi aktus és a közbeszerzési követelményeket meghatározó végrehajtási jogi aktus szorosan összefügg egymással, mivel a két jogi aktus által szabályozott termékjellemzőknek azonosaknak kell lenniük. A Bizottság ezért egyszerre tanulmányozza és értékeli az intézkedéseket, és párhuzamosan bonyolítja le a két elfogadási eljárást. Az energiacímkével ellátott termékek esetében az ELFR és az energiahatékonysági irányelv együttesen már meghatároz olyan követelményeket, amelyek összekapcsolják a közbeszerzést az energiacímke-osztályozással⁽²²⁾.

4. A SIKERES VÉGREHAJTÁS FELTÉTELEI

4.1. Együttműködés a tagállamokkal a piacfelügyelet érdekében

A hatékony piacfelügyelet kulcsfontosságú annak biztosításához, hogy a környezettudatos tervezésre és az energiacímkére vonatkozó követelmények érvényesüljenek, a várt előnyök megvalósuljanak, a vállalkozások számára biztosítottak legyenek az egyenlő versenyfeltételek, megbízható termékinformációk álljanak a fogyasztók rendelkezésére, és megszilárduljon a keretbe vetett bizalom.

A piacfelügyelet nemzeti hatáskörbe tartozik, a Bizottság e téren támogatási és koordinációs szerepet tölt be⁽²³⁾. A rendelkezésre álló adatok⁽²⁴⁾ szerint a meg nem felelés szintje jelentős, ami az előnyök tekintetében 10 %-os becsült elmaradást eredményez. A meg nem felelés az online értékesítés esetében különösen elterjedt és nagy kihívást jelent, különösen a nem uniós online platformokon történő értékesítések esetében. Az új termékek és új típusú követelmények átvételével várhatóan új kihívások is felmerülnek. Ez arra enged következtetni, hogy a piacfelügyeletre fordított tagállami források bármilyen kiegészítése rendkívül költséghatékony lenne.

⁽²²⁾ Lásd az (EU) 2023/1791 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5., 6. és 7. cikkének a közszféra energiafogyasztása, a középületek felújítása és a közbeszerzés tekintetében történő értelmezésére vonatkozó iránymutatások megállapításáról szóló, 2024. június 19-i (EU) 2024/1716 bizottsági ajánlás 6. szakaszát.

⁽²³⁾ A piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről szóló (EU) 2019/1020 rendelet.

⁽²⁴⁾ Például: <https://www.eca.europa.eu/hu/publications?did=52828>.

A Letta-jelentés⁽²⁵⁾ kiemeli a megerősített végrehajtás fontosságát a piac integritásának fenntartása szempontjából. A Draghi-jelentés⁽²⁶⁾ azt is ajánlja, hogy az EU fokozottabban támogassa a tagállamokat a hatékony piacfelügyelet és az uniós szabályok végrehajtása terén, és kifejezetten utal a környezettudatos tervezésre és az energiacímkézésre.

Ezen igények kielégítése érdekében és a megfizethető energiára vonatkozó cselekvési tervben⁽²⁷⁾ bejelentetteknek megfelelően a Bizottság együtt kíván működni a nemzeti hatóságokkal az e téren hozott intézkedések fokozása érdekében. Például rendszeresen összehívja majd a környezettudatos tervezéssel foglalkozó konzultációs fórumot, hogy megvizsgálja „*a létrehozott piacfelügyeleti mechanizmusok hatékonyságát*”, és megvitassa, hogy szükség van-e kiigazításra vagy megerősítésre. Továbbra is támogatni fogja a nemzeti piacfelügyeleti hatóságokat a környezettudatos tervezéssel foglalkozó közigazgatási együttműködési csoporton és az európai termékmegfelelőségi hálózat munkaprogramján keresztül, beleértve a vámhatóságokkal való együttműködést is. Munkájuk megkönnyítése érdekében támogatja az olyan informatikai eszközöket, mint az ICSMS és az EPREL.

A fenti adminisztratív támogatási intézkedések mellett a Bizottság finanszírozza a tagállami hatóságok 8 millió EUR összegű „EEPLIANT4” elnevezésű együttes fellépését, amely a 2024–2028-as időszakban hat termékcsoportot fed le. Mindezek mellett továbbra is támogatja az ipar által tett megfelelési erőfeszítéseket. Idesorolható az energiahatékony termékek portálja²⁸, egy erre a célra létrehozott postafiók, a gyakran feltett kérdések, az iránymutatásokat tartalmazó dokumentumok és a 2,4 millió EUR összegű „[ComplianceServices](#)” projekt. A vámhatóságok alapvető szerepet játszanak a behozatali politika megvalósításának támogatásában, tekintettel arra, hogy a vámeljárással összefüggésben rendelkezésre állnak a digitális termékútlevelekből származó információk. Emellett az e-kereskedelem terén integrált, adatközpontú megközelítésre van szükség a vámhatóságok és a piacfelügyeleti hatóságok közötti együttműködés során, a meg nem felelés által érintett ellátási láncok elleni stratégiai fellépésre összpontosítva.

4.2. Az eladatlan áruk megsemmisítésének megakadályozása

Az ESPR lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy aktualizálja azon termékek jegyzékét, amelyekre az eladatlan termékek megsemmisítésének tilalma vonatkozik, továbbá belefoglalja az ESPR munkaterveibe azokat a termékeket, amelyekkel kapcsolatban mérlegelni kell a tilalom bevezetését. **Ehhez az első ESPR-munkatervhez a Bizottság nem kívánja alkalmazni ezt a rendelkezést.** Ez azért lenne korai, mert még nem állnak rendelkezésre az eladatlan fogyasztási cikkek megsemmisítésével kapcsolatos információk közzétételének végrehajtásából származó információk (amelyek a jövőbeli munkatervekben szereplő tilalmak alapjául fognak szolgálni).

⁽²⁵⁾ Enrico Letta, [Much more than a market](#) (Jóval több, mint piac), 2024. április.

⁽²⁶⁾ Mario Draghi, [The future of European competitiveness](#) (Az európai versenyképesség jövője), 2024. szeptember.

⁽²⁷⁾ https://energy.ec.europa.eu/publications/action-plan-affordable-energy-unlocking-true-value-our-energy-union-secure-affordable-efficient-and_hu.

⁽²⁸⁾ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/index_hu.

5. KÖVETKEZTETÉS

Az ESPR-t azzal a céllal hozták létre, hogy javítsa az uniós piacon forgalomba hozott termékek környezeti fenntarthatóságát azáltal, hogy az életciklusuk során csökkenti azok teljes karbon- és környezeti lábnyomát, valamint hogy lehetővé tegye a fenntartható termékek szabad mozgását a belső piacon.

Ez a munkaterv az első fontos lépés e célkitűzés megvalósítása felé. Az évente szabályozandó új végtermékek és köztes termékek éves értékesítése az uniós piacon több mint 1 billió EUR: mintegy 600 milliárd EUR az energiával kapcsolatos termékek⁽²⁹⁾, és közel 500 milliárd EUR az ESPR tágabb hatálya alá tartozó új termékek⁽³⁰⁾ esetében. Az uniós fogyasztás környezeti hatásai is jelentős részben e termékeknek tulajdoníthatók, amelyek a teljes uniós fogyasztást képviselő termékkosár éghajlatváltozásra gyakorolt hatásainak mintegy 31 %-áért, valamint a fosszilis erőforrások felhasználásának 34 %-áért (továbbá egyéb hatásokért) felelős⁽³¹⁾. Az energia- és egyéb erőforrások megtakarítása – többek között a termékek élettartamának meghosszabbítása révén – csökkenteni fogja a szükségtelen fogyasztói kiadásokat; a megmaradó összeg így más célokra fordítható.

Azáltal, hogy kellően magas és mégis reális ambíciószintet határoz meg, ez a munkaterv hozzá fog járulni a tisztaipar-megállapodáshoz és az uniós versenyképességi iránytűhöz, amely hangsúlyozza, hogy a feldolgozóipari ágazatoknak sikeresen össze kell kapcsolniuk a versenyképességet az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és fenntartható termelésre való átállással. Lehetővé teszi továbbá az érdekelt felek számára, hogy a környezettudatos tervezési és energiacímkezési keret sikerére építve részt vegyenek a szabályalkotási folyamatban.

⁽²⁹⁾ Lásd a [környezettudatos tervezésről szóló 2024. évi hatásvizsgálati jelentést](#).

⁽³⁰⁾ Lásd a 2.2.2. szakaszban található táblázatot (forrás: JRC <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138903>).

⁽³¹⁾ Frissítve a fent említett JRC-jelentésből.